

Ghenadie POSTOLACHE (născut la 2 aprilie 1964 în Telenești, din Republica Moldova), poet, prozator și scenarist. Absolvent al Facultății de Jurnalism a Universității de Stat din Chișinău (1986). Membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (1990) și din România (1998).

După debutul cu volumul de versuri *Nike*, Literatură Artistică, 1989, publică alte două cărți de poezie: *Isaia*, Axul Z, 1992, și *Rafail*, Universul, 1995. Ulterior, se consacră prozei: *Sezonul cerșetorilor*, nuvele, Cartier, 1998 (Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova); *Rondul*, roman, Cartier, 2000; *Ca-valeri și paharnici*, roman, Dacia, 2003; *Coffee-house*, nuvele, Periscop, 2006 (declarată „Cartea anului”; Premiul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din Chișinău); *Șapte mii*, roman, Periscop, 2007 (Premiul Filialei Chișinău a Uniunii Scriitorilor din România; Premiul Consiliului USM); *Foc grecesc*, roman, Grafema Libris, 2009 (Premiul cotidianului național „Timpul”); *Ore particulare de fotosinteză*, roman, Profesional Service, 2011; *Elegia unui picaj*, roman, 2013 (Premiul Consiliului USM); *Lupul de foc și prințesa sciților*, poveste-epos, Chișinău, 2014; *Pastorală*, roman, Elan Poligraf, 2017 (Premiul „Constantin Stere” al Ministerului Culturii din Republica Moldova).

Ghenadie Postolache

Canon

Roman

25 CARTIER

Din 1995, în toate librăriile bune

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.
Tel./fax: 022 20 34 91, tel.: 022 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md
Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.
Tel/fax: 210 80 51. E-mail: romania@cartier.md
cartier.md

*Cărțile CARTIER pot fi procurate online pe shop.cartier.md
și în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.
Cartier eBooks pot fi procurate pe iBooks, Barnes & Noble și www.cartier.md*

LIBRĂRIILE CARTIER

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău. Tel./fax: 022 21 42 03.
E-mail: librariadincentru@cartier.md
Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel.: 022 24 10 00.
E-mail: librariadinhol@cartier.md

Comenzi CARTEA PRIN POȘTĂ

CODEX 2000, Str. Toamnei, nr. 24, sectorul 2, 020712 București, România
Tel./fax: (021) 210.80.51
E-mail: romania@cartier.md
www.cartier.md

Taxele poștale sunt suportate de editură. Plata se face prin ramburs, la primirea coletului.

Colecția *Rotonda* este coordonată de Em. Galaicu-Păun

Editor: Gheorghe Erizanu
Lectori: Em. Galaicu-Păun, Lucia Țurcanu
Coperta: Vitalie Coroban
Design/tehnoredactare: Ruxanda Sava
Prepress: Editura Cartier
Tipărită la Bons Offices

Ghenadie Postolache

CANON

Ediția I, iulie 2020

© 2020, Editura Cartier pentru prezenta ediție.

Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Aprobat de Comisia de selecție pentru editarea cărții naționale și editat cu contribuția
Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Postolache, Ghenadie.

Canon: Roman / Ghenadie Postolache; coperta: Vitalie Coroban. – Chișinău: Cartier, 2020
(Tipogr. „Bons Offices”) – 112 p. – (Rotonda / col. coord. de Em. Galaicu-Păun,
ISBN 978-9975-79-907-2).

500 ex.

ISBN 978-9975-86-434-3.

821.135.1(478)-31

P 87

*Wie Orpheus spiel ich
auf den Saiten des Lebens den Tod
und in die Schönheit der Erde
und deiner Augen, die den Himmel verwalten,
weiß ich nur Dunkles zu sagen.¹*

(Ingeborg Bachmann, Dunkles zu sagen)

*Zâna a băut băutura aceea tare și iute...
și parcă i-ar fi trecut un cuțit prin tot corpul...
Își aminti fraza din povestea lui Andersen
„Zâna cea mică”.*

¹ Precum Orfeu cânt/ moartea pe corzile vieții/ iar frumuseții pământului/și ochilor
tăi priveghind cerul/ știi a le zice doar ceva-ntunecat.

Prolog

Cineva dintre românii deștepți ori... prinși în vârtejul grației, iar grația, e adevărat, nu frecventează decât cultivate așteptări, spunea, aici Gabi își lipi strâns buzele, nu o mai deranja de mult pretinsa autoritate masculină asupra a tot ce se voia măreț, enunțul ori gestică feminină frizând, în consecință, arbitrarul ori contingenta, însă știința adevărată a acestui mârșav și precar tărâm, care era viața lumii, aparținea femeii, aici gura! aici Gabi să fie lăsată în pace, de prea multă știință de acest gen femeii, mai ales, i se înculcă smerenia, ca și cum matriarhatul ar fi devorat temeinic orice elan inedit, stupid în presupusa lui neprecupețire; nu fără noblețea faptei asumate acest elan masculin, e drept, naufragiind adesea în melancolii confuze, guvernate iarăși de himera feminității, spunea deci românul, că în călătorii, anume, se desăvârșește, în mod tainic, geniul primordial al firii; atunci când, prin Laos, Maghreb ori Machu Picchu își dau distrat, prinse în vraja locului întâlniri – mai mult însă în alt gen de vrajă – anonimii, deveniți subit aristocrați ai anonimatului, pentru că voiajurile, plecările în locuri depărtate și streine induc ființei o ținută total curioasă, când nu se vrea chemată pe nume, când își uită adesea numele, când... știe numele tuturor, fapt susținut de un diafan surâs, nu mai puțin superior – confident ca al celui răpit de *samadha*.

Lucru care, iată, nu i se întâmplă și lui Gabi. Uneori e și un blestem, se pare, să știi unde mergi, ce ai a face, și – mai rău – unde vei ajunge într-un final.

De parcă dacă vei fi uitat încotro te îndrepti, destinațiile ar suferi vreo mutație; de parcă nu.

Înainte să iasă Gabi pe ușă, mama îi zise că ar fi mers și ea, dar visase urât, poate nu doar pentru atâta lucru nu consimți să-și însoțească fata, totuși zodiile – de la un timp încoace se plictisise a le cerceta –, visele, iată, deveneau un pretext solid; iar mai târziu, când Gabi nu mai putea face cale întoarsă, mama îi recunoscuse la telefon că o visase urât, anume pe ea, Gabi, și o atenționă să aibă grijă, „știind ce atitudine luase față de meseria mea, zâmbi rece Gabi, presupun că mă visase în sicriu. Asta, susțin unii, ar însemna cu totul altceva”.

Unde mai pui că pe Gabi o amuza osteneala de a se teme. Pentru că, de fapt, trebuie să ne temem de cu totul altcineva.

Odată, demult, puberală, deocheată în ieșirile ei, se pătrunse de o singură suverană frică. Cea de ea însăși. De posibilele sale fapte, opțiuni.

Cineva ar fi spus: mă rog, se întâmplă, sunt lucruri mult mai... Asta dacă n-o știa pe Gabi. Pe Gabi, pe care nu putea fi lăsat, decât cu prețul unor strivitoare nevroze, a o cunoaște. A-și face iluzia măcar că ar fi putut-o cândva cunoaște.

* * *

Nu, nu, revino la fa. Fa minor.

Vocea tatălui era aceea care în răstimpuri răzbătea prin bruiajul altor vremi și predilecții și ea... revenea la fa minor. Apoi asculta până la vertij, ca într-o ședință, ocultă aproape, *Orfeu de Glück*, pe care măcar așa, stând cu gura întredeschisă în fața boxelor, urma s-o ducă imaginar la un bun sfârșit – ca un slab simulacru al exercițiului prematur, dacă tot nu învățase s-o cânte la flaut până la capăt.

Fata asta are o problemă, nu fără o doză de admirație mărturisirea Daniel, fata tatei nu are răbdare. A sărit peste câteva game,

peste atâtea exerciții, pentru a se apuca de Glück! E adevărat, o provocasem, chiar eu, însă... Fascinată de tema coborârii în infern. Asta tata n-o pricepuse. Tema o învățase pe de rost. Scripitor. Ce mai conta să însușești întreaga partitură a flautului din acea operă?

Colegele „robeau” pe segmente mici, rudimentare, iar Gabi, copil de-o șchioapă, nu avea răbdare. Era un drum lung, infinit, în fond, până a ști să cânti ca tata. Nu avea, nu avea Gabi răbdare și „sărise din pantaloni”, numai să fi învățat academic anumite teme. Și i se făcuse milă de acei care credeau că au răbdare și vor ajunge cu siguranță undeva. Gabi luase crema. Și lepădă flautul. O vizitase gândul, părerea, odată că șirul zvântător de depresii care urmară mai târziu, mult mai târziu, era povara – nesuferită – a gurmanzilor secreți, care nu se complicau, nu aveau când și nu aveau voie?! cu tocitul partiturilor întregi. Deși, cine știe, aici Gabi nu punea mâna în foc, acribia își avea și ea o plată, fără îndoială avea, frumoasă, poate; pedanții însă și tipicarii, „băieții buni”, altfel spus, îi insuflau sila unui sațiu calculat, dezlegat la sărbători.

Revino la fa. Fa minor.

Ce mai la deal, la vale. Pricepu, se pătrunse, se contopi cu nervul capital al flautului, atunci când obținuse, după crize, scâncete și aruncarea „căpșorului” în pereți, sunetul pur, nesperat. Cântatul era altă mâncare de pește. Cântatul era ceea ce urmează, de regulă, sărutului.

Pentru Gabi asta conta – sărutul. Restul o amuza. Chiar dacă cohorta de băieți lepădați nu încetaseră s-o mai sune, chiar dacă mare treabă nu ieșise din tăvălelile aprige în debut, chiar dacă le promisese – chiar așa!? – atâtea, iar ei așteptau continuarea banchetului. Chiar dacă îi iertară ei, fetiței din Est, reale sau presupuse relații, iar unul îi zise că îi permite să-l înșele, numai să nu știe el nimic, numai să rămână, să nu plece Gabi, ba nu, rectifică ea, cum să nu știi, bine, făcu resemnat acela, și Gabi îl părăsi imediat radi-oasă, sărutându-l matern pe frunte.

— Ai să vezi tu ce-ai să pățești, îi zise unul, muzician, 10 de altfel, care își pusese gând rău după despărțire, iar maică-sa venise la Gabi acasă și îi făcuse un „festival” ca la ușa cortului mamei lui Gabi, pentru că băiatul ei luase câteva blistere de te miri ce căcaturi și cu greu l-au scos din comă. Se numea Albrecht băiatul. Aproape Dürer. Aproape Albrecht. Practic mire. Logodit, extatic, nervos cu violoncelul.

Niciodată, nimeni, culmea, nu o făcuse târfă. Spera să-i mai fi convocat Gabi? Degeaba.

Gabi a pățit-o. Predicția aceluși plăpând, cu trupul alb, mlădios și gi gura mare ca de arlechin muzician, se împlinise. Puișor... fii atentă... Uite aici – sol, aici... Era diez la început, sau nu?

Dar și diezul plictisește. Pentru că știi ce trebuie să urmeze. Când într-un punct nu va mai tuna vreodată. Pentru cei care nu vor, chiar dacă știu, se găsește un naș special. Asta v-o spun eu, Gabi.

Și oricât cinism convertit în detașată politețe i s-ar atribui unui medic legist, ființă care nu mai poate fi clătinită în statutul ei reductor la tăcere și lui – aici ei, lui Gabi, medic legist – i se întâmplă un ceas anume, când reduta lăuntrică se face praf și nu mai țin preceptele, ba chiar le dai tu cu tifla, aiurită în dulcea pregustare a unei aventuri crâncene, terminale.

Eine kleine, liebe Puppe...

Cineva dintre colege îi transmisese că astea ar fi fost ultimele șoapte ale atletului Vlasovici, înainte de a i se fi pus masca cu anestezic și a i se fi amputat piciorul vânjos, după accidentul cu mașina lui sport, cumpărată la mâna a doua, după cum se dovede, procurată de la niște hoți din Caucaz, care le mâneau mașinile cu acte false în Vest, iar Vlasovici asigurat tranșant – „ce-mi veni, nu înțeleg”, Gabi se cutremură din umeri – cu o seară înainte de accident, de un sentiment al ei nesperat pentru el, Cazimir, un instructor de body building, repudiat chiar a doua zi după-amiază – se întâlneau de vreo două săptămâni, se pare – își îndreptase absolut întâmplător, firește, bolidul într-un copac. Supraviețuise. Unii

susțineau chiar că îi văzuseră seara, înainte de impact, mașina în cartierul Gürtel, de dubioasă faimă, unde fete din Est, cu precădere, își desfășurau sfios și complice farmecele.

Și Gabi, iată, cu bagajele făcute, în drum spre casă, o altă casă, o oarecare casă, se opri în Kärntner, cartierul lustruit al boemei vieneze, și comandă unui ins înalt, rasat care intona ceva à la Bruce Springsteen, o rapsodie, ar fi fost în memoria, sau cinstea adică, pentru, mai pe scurt, atletul Vlasovici, care supraviețuise în accident, care nu o va urî pe ea, Gabi, vreodată – aici era o problemă, nu se abona cumva ea la tărășenii tari de tot?! – și o va căuta cândva, poate, pentru că se iubiseră frenetic, ucigător, și asta nu putea să dureze, iar să nu dureze nu putea nici atâta, Gabi scuturându-și repede amorțea lipicioasă a unei inutile curse amoroase, dându-i papucii și ăștuia, băiat serios, capabil de sacrificii, de altminteri, dar ce erau toate astea pe lângă... *Liebe Puppe*, își va spune de aici încolo adesea Gabi, stabilită de peste douăzeci de ani cu maică-sa în Austria, mama recăsătorită cu un fost diplomat rus, și răzbi de undeva de aiurea tema din Orfeu, nu o cânta nimeni, mai cu seamă aici la gară, și asta era și mai nasol, dacă nu pornea de-a dreptul s-o amuze, pentru că fata asta știa ea ce știa, dar ce văzuse!...

Dacă ar fi fost bărbat, Gabi și-ar fi dorit să se nască la Roma și să fie centurion, o îmbiau cețurile reci ale Germaniei barbare, Gabi se pleca doar în fața puterii, dar puterea, adevărat, ca și gloria, gloria nemincinoasă, apuseseră demult, la fel ca visurile de a se fi născut altădată.

Liebe Puppe. Revino la fa. Cândva, poate. Cine știe...

Hades

Vântul purta în vârtej frunzele uscate din gara pustie. Degeaba gară, degeaba pleci dacă peronul nu devine odată, instantaneu, gol, de paragină.

Acum, scârțâind fioros, demară, de undeva din fundul unei remize vechi, o garnitură trasă de o locomotivă preistorică.

Pe Gabi nu o mai interesa dacă mai vede cineva de alături, din forfota odinioară intensă, reprezentația solemnă, de ultim reproș, care se înșira monoton, succesiv și neabătut în față.

În ferestrele vagoanelor, în mișcarea lentă a garniturii, într-un halou de alb ofilit, goi, în picioare, crescuseră cadavre de bărbați și femei, bătrâni ori foarte bătrâni, tineri, copii... copii nu, copii nu accepta, nu putea să sufere, nu admitea să-i spintece, se dădea bolnavă, mințea...

Toți aveau, pe lângă alte răni sau vătămături, o dungă violacee cusută iscusit de-a lungul abdomenului și toracelui.

Pe Gabi nu o mișcase scena. Până în clipa în care din spatele ei răsăriseră doi copii de vreo cinci anișori, se țineau de mână și se îndreptau spre vagoane; porni să plouă. Gabi urmări vrăjită mișcarea glisantă a puștilor care suiră ușor, asemeni unor fulgi de zăpadă, într-un vagon, ploaia între ea, Gabi, și tren se înteeți, apoi se transformă ușor în jăritic, într-un puhoi de magmă încinsă, Gabi dădu să pășească spre garnitură, însă simți cum i se ia pielea de pe talpă, iar jarul urcă spre rărunchi.

Apoi văzu într-un geam al trenului o femeie înaltă, frumoasă cu părul negru și ochii jilavi, căprui, da, și cu aluniță mică de tot sub ochiul drept, o prietenă a mamei, cândva, demult, care citea măiestrit și în zațul de cafea, îi spuse că e semn de mare putere a farmecelor față de bărbați, în orice caz, e semnul unei puteri cu potențe înrobitoare dacă, atenție, alunița ar fi fost sub ochiul stâng, atunci chiar purtătoarea ei pierea odată, negreșit, devorată de propriul dar, căruia oricum nu i-ar fi putut găsi o aplicare pe măsură...

Un sân ceva mai lăsat ca celălalt, pubisul îndrăzneț, năpădit de zuluți negri mărunți, necruțători pentru oricine s-ar fi lăsat copleșit de geometria impecabilă a triunghiului răsturnat, frumoasă și rece, mai rece aici, pe peron? acolo în geamul compartimentului? Culmea, între ea și cealaltă Gabi, același râu de foc, mai rău ca între ea și copiii, acei doi, băiat și fată, un râu de foc, vuind surd, colcăitor, între ea și trenul care se călătorea decisiv parcă, o ploaie de jăratec, între noi și casa noastră, cândva, un râu de cărbuni încinși, Gabi nu mai putu de nădușeală, acei pe care îi spintecase cândva pentru a stabili cauza decesului și a le completa apoi certificatul, ultimul, nu aveau ce să-i reproșeze parcă; cui să-i fi spus că nu-și permisesese, printr-un exercițiu lăuntric, tainic, învățat nicăieri, și totuși..., să se mire de ce văzuse la atâția zeci și zeci de morți, cazuri de teratologie, ori te miri ce; își impusese distanță între ea și cadavre, simțea – era o igienă necesară, protectoare, de ordinul unor lucruri omise radical; orice își permisesese în viața asta, mănjirea însă printr-un surâs ori aluzie onctuoasă la adresa aceluia-acelei întinse, din față, nu era genul ei de aplecare, însăși voluptatea subțire, inflamată a contactului frontal cu realitatea tangibilă ultimă, voluptate ce stăruia galeș la periferia atenției doamnei medic legist, o trata ca pe un pas sigur și asumat spre o leșinată și posesivă zonă a disoluției. Dar și în rigorismul acesta citi ceva îngrijorător de-a binelea pentru sine, pentru că în epurarea punctuală a îndoielnicilor senzații și păreri se descoperă – s-ar fi descoperit – un geniu aseptice, perfect balansat în pu-

terile sale, capabil să pună mulțumitor la punct alaiul veleitar și dezarticulat al slăbiciunilor, omenești însă.

De asta poate se temu, mai mult totuși de aerul dogoritor ce respira din râul de jărat, tot mai evanescent.

Luă lacom aer cu gura. Deschise ochii. Trenul glisa surd, odihnitor. Scoase din geanta de alături o sticlă cu apă, bău câteva înghițituri. În față descoperi o călugăriță din ordinul carmelitelor, din câte pricepea. Femeia, nici bătrână, nici tânără, învârtea mă-tânii și se uita înainte, la Gabi, prin Gabi. Îi zâmbi scurt lui Gabi. Gabi îi răspușe cu un zâmbet vinovat.

Gabi desfăcu un ziar. Teroriști, un boxer de culoare pe o măgură de bancnote verzi. Se uită scurt la călugăriță. Acea moțăia. Întoarse pagina. Așa, orchestra simfonică condusă de un reputat dirijor se îndrepta spre București. Așa. Și aveau să prezinte *Orfeu*, da. Perfect. Unde era ea și unde era Orfeu, adică... Sala polivalentă, unde abia de va fi mers vreodată. Nu se sili a-și aminti tema din opera lui Glück, temă obsesivă, incitantă altădată, zâmbind, consimți gândului că nu avea ce-și aminti, că – uneori – nu trebuie să ne forțăm pentru a re-memora ceva, așa cum am devenit – de unde până unde – purtătorii mesajului propriu-zis. Dirijorul se numea... așa... se numea... și el cu siguranță era purtătorul, inconștient în parte, a zeci de teme, ori-cum al uneia singure, magistrale, fapt de care abia își dădea seama, și dacă nu porți nimic, ori crezi că te-ai ferit prin trufașe piruete, de morbul, de agentul vreunui mesaj decisiv, nu e mare treabă de capul tău, mama îi citise odată din Evanghelie: „Dacă slujești lui Mamona, măcar aceluia să-i fii credincios”. Atunci rămase năucită.

A-ți asuma delirul, fără a face agitație mesianică, era și este un pas spre întregirea firii, încolo nu mai rezolvai tu nimic, ba și certificatele de deces, avea uneori impresia că le scria altcineva, iar ea doar mișca tehnic și doct pixul; sentimentul că ar fi copiat acel act „emis” altundeva, demult, nu o părăsea, deși nu-și făcuse din asta anume un capăt de discordie lăuntrică, din contra, trăia fulgurant și vinovat fiorul unei ciudate absolviri.

Este absolut fantastic să nu știi ce vrei, își spuse Gabi, dar naturi ca ea, profesând ingenuu acest precept, nu făceau decât să fenteze parcă niște cenzori nevăzuți, pentru că astea, mândrele gen Gabi, voiau totul, și de dorit în două exemplare, în orice caz trufandaua lor, cea mare, neatinsă, adăsta undeva, iar Gabi o și... ce să mai... un ospăț, domnilor, conciliar, chiar cei aleși să-și fi plecat ochii, pentru că asta se întâmplă o dată în veac, firește, dacă nu în... știi ele ce știu, un anume soi de fete, iar pe Gabi să n-o fi dus cu preșul nimeni și cu atât mai mult se pătrundea de rostul ascuns al acelei amețitoare predestinări, al aceluia unic și răpitor liman, cu cât nu disprețuise pe nimeni din miile de surate care cedaseră în drum spre alesul, spre ursitul lor, poate și pentru simplul motiv că nu-l văzuseră, nu priceuseră a-l vedea. De parcă a-l fi văzut, a-l fi perceput clar, dureros, aiuritor de clar, o dată, nu însemna și un gen de afurisire.

* * *

Pe holul îngust se iscase învâlmășeală. Exclamații, răbufniri șoptite, panică. Gabi ezită. Împături ziarul, se uită lung la călugăriță. Ieși.

Stătea aplecată, alături de câțiva însoțitori și pasageri – ăștia în picioare – asupra unui bărbat planturos cu chelie ornată de plete sure, ondulate. Bărbatul nu mișca, atins de poleiul unei palori precise. Gabi îi masă toracele, făcu ce învățase cândva; la stația imediat următoare aștepta ambulanța, Gabi îl pișcă și sub nas, un procedeu învățat de la un chinez, cunoștința pasageră, exotică la început, tot mai ștearsă pe parcurs; strigă ceva către însoțitoare, rămase cu nasturele alb al cămășii insului în mână, mai frecă zona cordului, se ridică, surăse alb, consemnă frumusețea însoțitoarei – austriacă, slovenă, româncă? –, brunetă și aia, de o senzualitate incendiară cu care se jucase o viață întreagă parcă, făcând risipă caritabilă exersată, în virtutea meseriei, genul de păpușică ce nu-și

crease – asta chiar de necrezut – totem din frumusețea străpungătoare, generică, de preoteasă de Memphis, bău din sticla din care se turnase peste chipul alb, abstras al bărbatului culcat și... retras, „dus”, în tacturi alese, calculate, ușor dezgustat – asta se citi pe buzele lui groase, iubărețe, de clasică posesivă linie – fără a consimți șireteniei, surprizei acestei drame –, i se păru lui Gabi, încropite instantaneu, aceea de a-și lăsa orchestra cu ochii în soare, ba și pe mulți alții, mai ales alții, ceilalți, care mimau pricepere, ori cereau muzicii înțelesuri lămurite.

Gabi reveni în fața călugăriței. Pe călugăriță nu o zărise acolo, alături, fusese însă și ea pe hol, înșiră și mai încet mătăniile, iar Gabi șopti, ori crezu că șoptește?

Nu i-am reținut numele. Cu numele am o problemă. Nu și cu fețele. Uneori cred că ar fi bine să fie exact invers. A fost dirijor. Dirijori, iată, nu am avut la viața mea. Gabi se ridică și merse în vagonul-restaurant. Își comandă un lapte, apoi nu se știe de ce continuă să dea explicații călugăriței rămase în compartiment.

Să fiu înțeleasă corect, își mișcă încet buzele Gabi. Sunt medic. La anul cinci de facultate am virat năprasnic și m-am decis pentru un gen de medicină cu totul... În detrimentul chirurgiei cardiace, pentru care pledasem dintru început. M-am făcut medic legist. Mama nu a vorbit cu mine trei zile. Ei bine, alții cu care aveam de-a face nu vorbeau cu mine deloc.

De masă se apropie un tip înalt, de culoare, cu o ceașcă în mână.

— Nicio problemă, îi răspunse Gabi.

— Ați auzit? scoase tipul cu scăfârlia rasă, lucioasă și nas mare turtit.

Gabi îl privi scurt.

— Un dirijor, mergea în România să prezinte o operă ceva.

— Ceva... îl îngână surd Gabi. Sunteți muzicant?

— Nu. Bărbatul zâmbi larg, dinți ireproșabili. Orchestra îl așteaptă, vă imaginați?! Asta e ca și cum ne-ar muri antrenorul în ziua meciului.

— Înțeleg.

— *Orfeu*.

— Poftim?

— *Orfeu*, opera. Asta urma a se fi dat... acolo... cred... Bărbatul dădu să întrebe ceva. Se uită prin geam. Își tipări buzunarele. Căută privirea lui Gabi, așa, fără gând ascuns poate, ca o confirmare în plus a actului propriei prezențe, nu tocmai neglijabile, nu?! Gabi nu-i oferi această satisfacție.

* * *

Călugărița se pregătea să iasă. Gabriela se săltă ușor de pe bancetă în semn de rămas-bun. Călugărița purta o geantă mare, dar foarte ușoară, se pare, pe umăr. Își întinse vag brațul către Gabi și răsfiră degetele albe, în semn de adio, pe direcția fetei.

Sunt Gabriela, spuse, nu, gândi, Gabriela, emitea aceste închipuiri de monologuri scurte de când se știa, unele fraze le rostise, e drept, ca și atunci când dialoga cu mamă-sa cu care nu se înțelese vreodată și de la care se putea aștepta la răbufniri nervoase pe te miri ce motiv; sub aspect de voință, mama era mult sub Gabi, asta nu i-o ierta, asta nu și-o iertase, deși se întâmpla ca Gabi să fi vrut să-i semene – aici nicio șansă – pentru a nu se fi luat atât de des per tu, dacă nu mai rău, cu viața, pe care o descoperise brusc pe post de rivală și nu avea decât să nădăjduiască în surdină că ea, viața, nu era lipsită de însușiri cavalerești și va fi lăsând-o să-și experimenteze ultima dorință, una din ultimele, poate nu doar una; sunt Gabriela, așadar! Merg să preiau moștenirea pe care mi-a lăsat-o Daniel, tata. Om pe care nu l-am văzut de douăzeci și cinci de ani. Despre *Orfeu* am aflat de la el pentru prima oară, ca și de Glück, de altminteri.

Iarăși, zadarnic, încercă să-și amintească tema coborârii în infern. Surâse, obraznic aproape, pentru că și cu asta, se pare, era la per tu.

Dacă nu e nimic nou în atâta noian peștiș de contingente, înseamnă că... în acel moment, prin geamul compartimentului văzu un dereș, cal cu alură pitorească, sălbatecă, străbătând câmpia verde, alergau pe direcții opuse, dar era ceva cu acest cal, apoi Gabi înțelese, pricepu și se cutremură din umeri, că dacă nu avea răbdare, pierea, și răbdare nu avuse niciodată; răbdare nu pentru a fi ieșit acest cal în întâmpinare, ba și cu călăreț, răbdare pur și simplu, răbdare devenită ritm interior, răbdare, pentru că nimic nu răspundea, nu era obligat să răspundă așteptărilor tale încinse, la limita luării în derâdere, se întâmpla, a bății de joc de satisfacții mărunte, răbdare, care oricum hrănea firi spășite, înfrânte, și care aveau să ia, probabil, undeva cunună, și asta îi făcu rău lui Gabi, pentru că nu-i iubise niciodată pe aștia cuminți, iar ei, iată, ar fi avut ceva de spus ori – te pui! – și-ar fi îmbrăcat odată toga de arbitri, în legitim exercițiu.

La șapte ani făcea progrese de mușeau cei care repetau alături de ea la flaut. Tata părea tot mai îngândurat, dacă nu chiar îngrijorat.

La despărțirea propriu-zisă Gabi nu a plâns. Plânse, să nu-ți vină a crede, mama, care nu mai suporta... nu se suporta pe sine, iată! lângă Daniel, flautist înalt, zvelt, plâcându-i vinul roșu și petrecerile cu alai la care cânta bisând, de marcă – se putea una ca asta?! Apoi însă plânse. Pe ascuns, îndelung. În averse. O dată pe an apoi.

Ca mai târziu să nu mai fi știut a plânge. Daniel se decupa în zare ca o entitate masculină robustă, risipitoare, prin cumal și tată, și flautist prin mila Domnului, și Gabi, care de atâtea ori își făcuse vânt spre casă să-l vadă, deși bărbatul avea altă familie, își refuză într-o bună zi, senină, aceste porniri. Pe bolta ei tata nu putea să apună.

Nu era făcută pentru muzică. Deși mama îi spusese că muzica i-ar fi înmuiat puțin firea. Nu-i plăcea prea poate mamei că îi semăna atât de tare lui tata. Dacă însă îi semăna ei, mamei, s-ar fi sinucis, negreșit.

La baie, după ce se ridică de pe colac, stătu în fața oglinzii.

Nu-și săltă nicio sprânceană, în semn de mută, dilematică interogație, ca alte dăți, interogație ce se stingea într-un surâs larg și complezent, dacă nu îngăduitor la adresa, firește, lumii din afară. Din contra, se percepu curent, statistic, asta o amuză. Efortul de a fi și ea acolo, o mititică, așa, nurlie, în rând cu altele, visând semeț și previzibil, se dădea peste cap de erupțiile firii pe care și-o adora în surdină, ce mai la deal, la vale, și pe care învățase – printr-un neexersat instinct – să nu o judece aspru, ba să nu o judece deloc. Se mai întâmpla înaintea vreme, fapt care, surprinzător, înduioșa multă lume și pe dușmani, dacă existau, era însă o prostie sfruntată să-ți contabilizezi dușmanii, ori să crezi că-i ai cu adevărat.

Un medic cardiolog putea deveni legist. Invers – niciodată.

În întâmpinare, pe hol, venea o femeie frumoasă. Însoțitoarea. Aia ce stătuse și ea lângă dirijorul răpus de infarct.

— Vreau să vă mulțumesc pentru... spuse însoțitoarea.

Gabi clipi rar, complice, din ochi.

— Pentru ce? răspunse după o pauză.

— Ați auzit de Orfeu? Să vă aduc ceva, un suc, apă?

— Am auzit. Nu, nu vă deranjați.

— Are ceva cu... Narcis?

Gabi o învălui cu o privire jilavă, maternă pe însoțitoarea brunetă. Dădu să o strângă la piept, să o sărute pe buze.

— Cine?! A-a, nu, nu... Țștia se... se oglindesc în lucruri diferite.

— Mă iertați.

Gabi o atinse de braț. Astea două podoabe, două frumuseți, se iertară, din start. Și fără a o spune, își fură recunoscătoare pentru atât de puțin lucru.

Mai mult decât atât, se admirară, și chipul fiecăreia se luminea de un adevăr al său.